

F. t. l. vedr. afgift af affald og råstoffer m.v.

afgift på forbrænding og ingen afgift på affald, der genanvendes.

Den nuværende afgiftsstruktur, som affaldsafgiften er en del af, betyder imidlertid, som det er beskrevet, at der er incitament til at bruge affald med højt energiindhold til energiformål, især til rumvarme, i stedet for at genanvende det. Til forskel herfra giver afgiftsstrukturen et incitament til at undgå eller genanvende affald med et lavt energiindhold. Der er endvidere et incitament til at eksportere dette affald for at undgå afgifter i Danmark. Baggrunden er, at affald med lavt energiindhold i dag belastes af høje afgifter ved afbrænding i forhold til den energi, det kan afgive, ligesom der er afgift på affald til deponering.

Den foreslåede omlægning af forbrændingsafgiften til de almindelige afgifter på energi og CO₂ ændrer på incitamenterne. Omlægningen giver således større incitament til at genanvende affald med højt energiindhold (f.eks. plastaffald og papiraffald) og større incitament til at afbrænde affald med lavt energiindhold (f.eks. slam og husdyrgødning) i forhold til de nugældende regler.

Den miljømæssige gevinst ved større genanvendelse af affald med højt energiindhold under forudsætning af en øget udsortering vurderes at være større end tabet vil være ved forøget afbrænding af affald med lavt energiindhold. Det må derfor forventes, at den foreslåede omlægning vil give en miljømæssig gevinst på grund af den større genanvendelse af affald med højt energiindhold.

Endvidere vurderes omlægningen at føre til mindre afbrænding af affald i de almindelige affaldsforbrændingsanlæg, som er udenfor CO₂-kvotesektoren. En del af reduktionen vil blive genbrugt, mens anden del vil blive afbrændt i kvoteomfattede værker og industrier. Derfor vil CO₂-udledningerne falde udenfor kvotesektoren.

Endelig vurderes den foreslåede omlægning at indebære en gevinst i forhold til de danske målsætninger for vedvarende energi (VE).

9.2. Konsekvenser for affald med lavt energiindhold

Den foreslåede afgiftsommelægning vil formentlig føre til, at der forbrændes mere affald med lavt energiindhold i Danmark, som eksempelvis slam og husdyrgødning. Det vurderes ikke, at alt slam, der i dag genanvendes, vil blive forbrændt ved en afgiftsommelægning. Energiindholdet i slam og husdyrgødning er begrænset, og forbrænding heraf bør derfor næppe begrundes ud fra energimæssige hensyn. Ved afbrænding på nyere anlæg vil der dog komme et vist energioverskud, som vil bidrage til at opfylde Danmarks

VE målsætninger. En større grad af afbrænding af affald vil også føre til mindre brug af fossile brændsler, men da afbrændingen må forventes især at øges omkring større byer, der får varme fra kvoteomfattede anlæg, kan der ikke forventes nogen større netto CO₂-effekt herved.

Ved større grad af afbrænding af affald og slam, vil der dog samtidig blive genanvendt mindre slam på landbrugsjord, hvilket vil reducere opbygningen af de såkaldte »sinks«. Kulstoffet i slammet omdannes med det samme til CO₂ ved forbrænding, men først efter en forsinkelse ved udbringning på marker. »Sinks«-effekten tæller med ved opgørelse af CO₂ forpligtelsen udenfor det kvoteomfattede område. Øget afbrænding af slam vil derfor ikke nødvendigvis bidrage til opfyldelsen af Danmarks CO₂-forpligtelser.

Den afgiftsmæssige barriere mod afbrænding af fiberfraktionen fra afgasset og separeret husdyrgødning er fjernet gennem en afgiftsfritagelse. Men der er fortsat en betydelig nettoafgift på at forbrænde gødning uden forudgående afgasning. Ved den foreslåede omlægning falder denne afgift helt væk for så vidt angår forbrænding - til gengæld indføres en almindelig energifgift. Endvidere vil der være fritagelse for affaldsvarme ved afbrænding af gødning på gårdanlæg, når den producerede varme anvendes til proces, men ikke til rumvarme i boligen. I praksis hindres afbrænding af husdyrgødning på gårdanlæg dog af omkostnings-tunge krav til røggasrensning efter EU-regler.

Det bemærkes i øvrigt, at landbruget har en forventning om, at afbrænding af husdyrgødning vil give mulighed for øget husdyrhold, fordi husdyrgødningen dermed ikke skal udbringes på landbrugsjord. Hvis øget afbrænding af husdyrgødning medfører i miljømæssig henseende uacceptable forøgelser af forurening fra husdyrhold kan de heraf følgende ammoniak-emissioner begrænses ved at skærpe miljøbeskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

9.3. Konsekvenser for affald med højt energiindhold

For affald med højt energiindhold som f.eks. plast og papir, stiger afgiften ved afgiftsommelægningen, når affaldet brændes af i almindelige affaldsforbrændingsanlæg. For især plastaffald er der tale om en meget kraftig stigning. Bruges affaldet derimod i industrien til proces (og hypotetisk af kraftværker, der alene fremstiller el) elimineres afgiften stort set, idet der er afgiftsfritagelse efter energi- og CO₂-afgiftsreglerne for energi.

Da hovedparten af affaldsforbrændingen fortsat vil finde sted på almindelige affaldsforbrændingsanlæg, der derfor vil være dominerende ved fastsættelse af